mitme käest leiba. Sest siis tuli, et Matsi käsi häästi käis ja ika paremini. Ei ta olnud laa raiskaja. Kui linna läks lua-koormaga, ei kulutanud palju raha, homiku söi kodu kõhu täis, lõunaks pani silkuleiba koti, sai ka wahete wahel sakste juures, kellele luude müüis, kõhu-täie ja kui mõni kord juhtus, et kõht hakkas tühjaks saama, siis arwas: „eks ma wõi kaunatada! timpsaiast ommeti ei saa cuam kui suntäie, — parem ootan; tean, et kodu süa saan!“ Mats ruttas siis aga koju-poole ja seal ema ootas ammu leemega. Oli laa wanal lesel tark nõu, et nõnda tegi: sest, kes kodu saab, mis tarwis lähäb, käib teed kiireste, ei lähä kõrtsidesse; tuleb tühja kõhuga koju, sööb, räägib selge peaga, mis näinud, ja on omastele röömuks; aga kes kodu ei saa süa, otsib kõrtsist ja müüd teate ise: toob niisugune koju arwaste täie kõhu, ika täie pea, möllab, sajatab ja teeb omastele tüli ja waewa. — Naesed, noorikud! lugege seda weel kord! —

Mats ei olnud mite ahne ega kopila-kummardaja, aga ei ta wisanud raha ära; ostis tarwilisi asju, iseäranis muretses ema eest õige lapse wiisil, omale ostis nuge ja muid tööriistu. Riided ihu peal olid taal ika terwed ja puhtad, et tül mite uhked ega liig kallid. Kes teda nägi, pidi tunnistama, et oli wiisakas pois. Jah oli töeste! Oli truuw töötegija aga töö juures ei unustanud

palwet, pühitses pühapääwa ilusaste, läks siis emaga kiriku, pärast lõunat luges emale peatükki wana Piibli raamatu seest, mis weel isast oli järeljäänud ja pani siis tähele, mis ema köneles sest mis ta eluaega näinud, head ja kurja. Wiimaks luges ta nädala teenistust, andis ema käte ja oli röömus, kui nägi, et raha oli kaswamas ja Jumala õnnistus tunda südames ja kirstus. — Röömu wahele tuli ommeti Matsile waheşt ka pahandus ja kurwastus. Oli kurb, kui nägi, et mõnes linna majas hakati teiste käest luude ostma, ja tema kauba nagu peeti alwaks. Oli kurb, kui tutwal kohal arwas wiimsed luad müüdud saama, aga öeldi: „Luude meil on, 'p ole tarwis!“ See tuli mitu korda sest, et uus kõogitüdruk oli wõetud, kes Matsi ei tunnud. Aga tema waene rauk ei teadnud, et tüdrukutega wõib seesama lugu olla, nägu särgiga — pead aga jälle wahetama! See oli poisil teadmata ja oli siis suures mures, et pärast luad olnud sandid. Aega mööda sai teenijate asjast selgemat aru ja siis ta 'p hoolinud enam tüdrukute tegedusest, waid arwas: „eks naad ole aga inimesed! kui sakşad neid augutanud, et leeme tuli-soolaseks ehk muidu paha teinud, — noh siis ise augutawad, kes aga ete tuleb: lua-poisi, koera ehk kassi. Olgu peale!“ — Suureks meele pahandamiseks oli Matsil weel teine asi. Ta tundis köik puud küla-